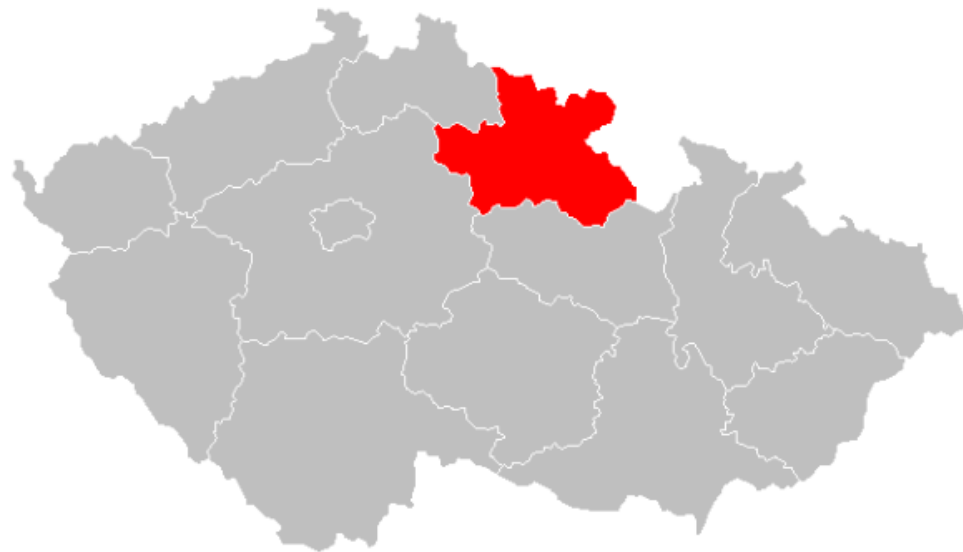

Bio v regionu Královéhradeckého kraje

Ing. Andrea Hrabalová, Bioinstitut, o.p.s.

8. září 2020, Hradec Králové

Královéhradecký kraj a ekologické zemědělství

Přínosy ekologického zemědělství

Péče o úrodnost půdy

Welfare = pohoda zvířat

BIO

Kvalita jídla

Kontrola a BIO logo

CZ - BIO - 00x

Zemědělská produkce EU/ mimo EU

Kvíz o EZ

Otázka	Odpověď		
Jaký podíl zemědělské půdy máme v ekologickém zemědělství?	do 5%	10 - 15%	nad 20%
Jaká je průměrná velikost ekofarmy?	do 10 ha	10 – 60 ha	nad 100 ha
Jaká značka označuje biopotravinu?	 		
Kolik utratí průměrný obyvatel ČR ročně za biopotravinu?	méně než 500 Kč	500 až 1000 Kč	nad 1000 Kč
Co zaručuje u potravin označení BIO?	<p>Je šetrnější k přírodě i člověku (potravina je přírodní alespoň ze 75%)</p> <p>Při výrobě je upřednostněna lokální produkce a je podporována ekologická rovnováha.</p> <p>Potravina je vyrobená minimálně z 95% ze surovin z kontrolovaného ekologického zemědělství.</p>		

Královéhradecký kraj

- zemědělsky je obhospodařováno téměř 60% výměry kraje (pátý nejvyšší podíl mezi kraji)
- orná půda zabírá 2/3 zemědělské půdy (podíl odpovídá průměru ČR a představuje vysoké zornění)
- výměra půdy připadající na 1 obyvatele převyšuje průměr ČR

Kraj	Počet obyvatel (tis.)	Výměra (tis. ha)			Podíl z.p. na celkové výměře	Podíl TTP na z.p. (%)	Výměra z.p. na 1 obyvatele (ha)
		celkem	zem. půda	TTP			
Hl. m. Praha	1 309	50	20	1	0,40	4,91	0,01
Středočeský	1 369	1 093	658	74	0,60	11,25	0,48
Jihočeský	642	1 006	489	168	0,49	34,44	0,76
Plzeňský	585	765	377	112	0,49	29,74	0,65
Karlovarský	295	331	124	68	0,38	54,69	0,42
Ústecký	821	534	275	74	0,51	26,81	0,33
Liberecký	442	316	140	68	0,44	48,68	0,32
Královéhradecký	551	476	276	73	0,58	26,54	0,50
Pardubický	520	452	270	63	0,60	23,30	0,52
Vysočina	509	679	408	82	0,60	20,20	0,80
Jihomoravský	1 188	719	423	30	0,59	7,20	0,36
Olomoucký	632	527	277	57	0,53	20,64	0,44
Zlínský	583	396	192	60	0,49	31,08	0,33
Moravskoslezský	1 203	543	273	86	0,50	31,64	0,23
Celkem	10 650	7 887	4 202	1 018	0,53	24,22	0,39

Zastoupení EZ v krajích ČR

- největší plochy půdy v EZ se nacházejí v hornatých okresech kraje Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého.

Zemědělská půda v režimu ekologického zemědělství

5 nej biookresů:

Bruntál

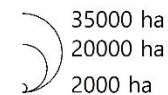
Český Krumlov

Tachov

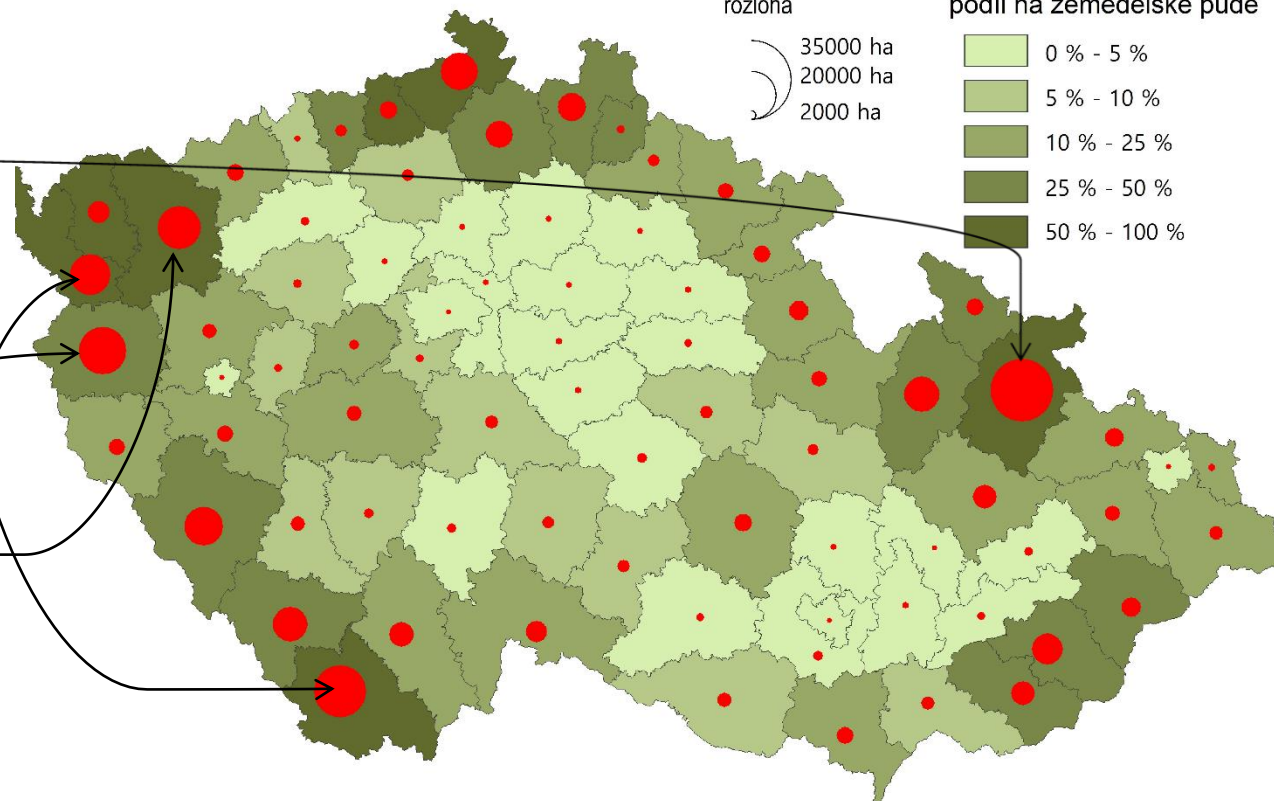
Karlovy Vary

Cheb

rozloha

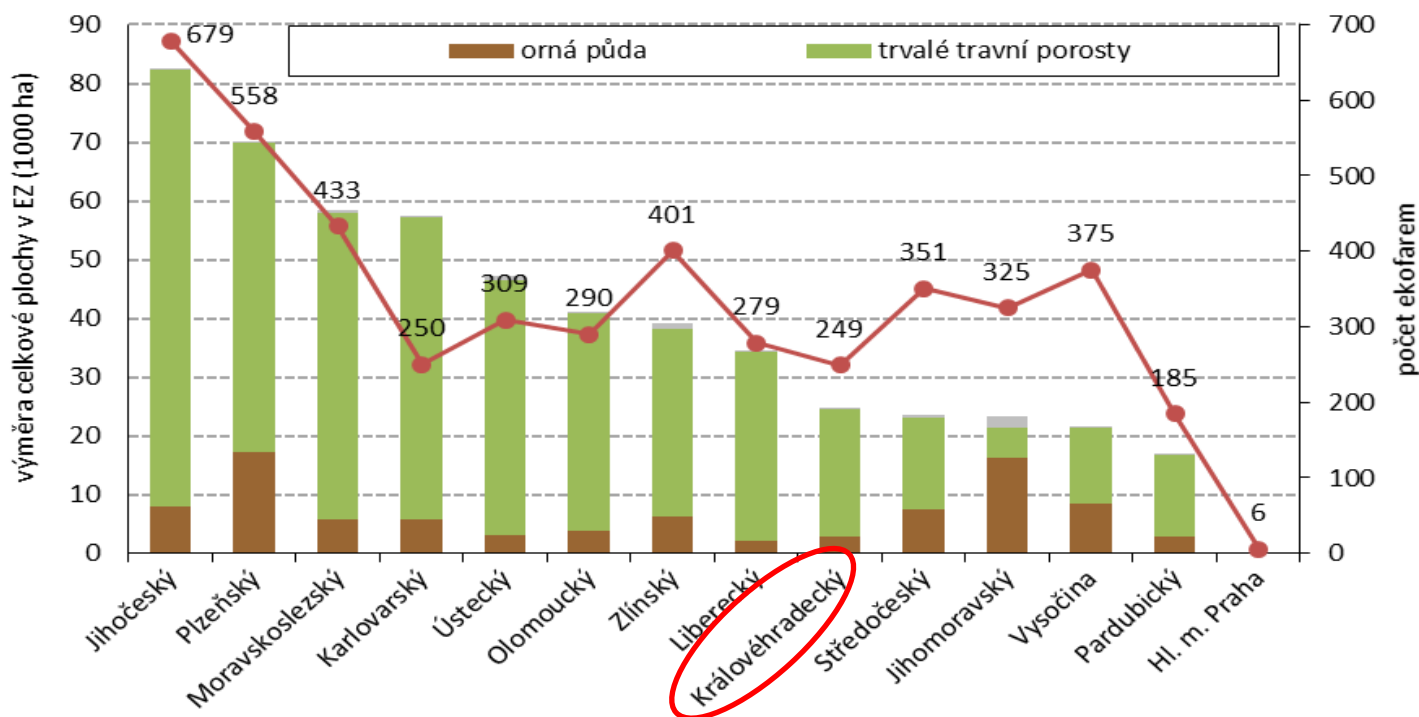

podíl na zemědělské půdě

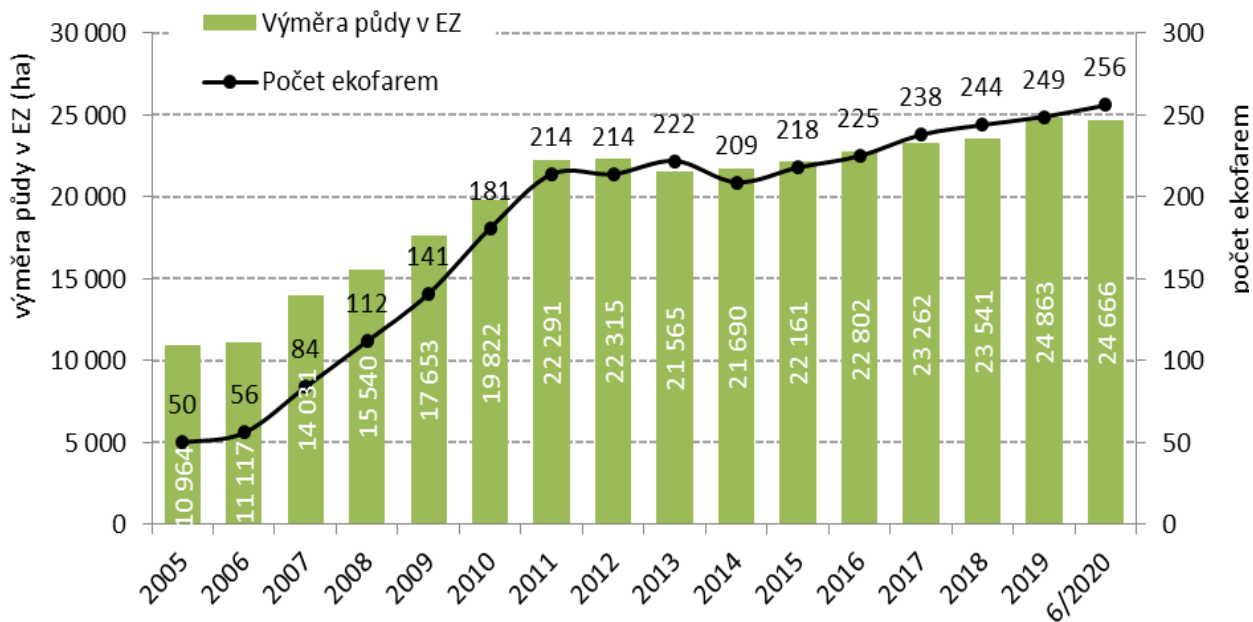
Rozsah EZ (2019) – ČR x Královéhradecký kraj

- ČR: aktuálně hospodaří ekologicky přes 4 600 farem na výměře téměř 550 tis. ha, což představuje 15% podíl na celkové zemědělské půdě ČR
- Královéhradecký kraj: 249 ekofarem na 24 tis. ha, tj. 11% podíl na celkové zem. půdě kraje (9. pozice v rámci ČR)

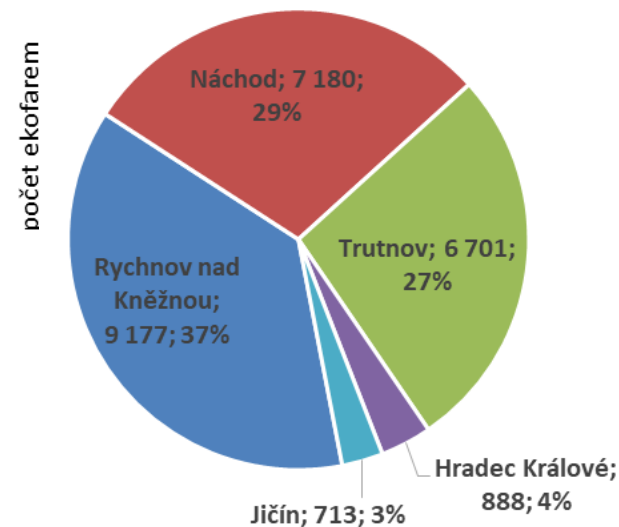

Zastoupení EZ v Královéhradeckém kraji

- od roku 2005 vzrostl počet ekofarem pětinasobně z původních 50, plocha v EZ vzrostla více než 2krát
- ekologicky hospodaří zhruba 8% farem v kraji
- nejvíce půdy v EZ i ekofarem je v okrese Rychnov nad Kněžnou, následuje Náchod a Trutnov

Výměra půdy v EZ (ha)

Užití půdy v EZ – ČR x Královéhradecký kraj

- ČR: více než 44 % trvalých travních porostů, téměř 4 % orné půdy a 15 % ploch trvalých kultur je v EZ
- **Královéhradecký kraj:** téměř 32 % TTP, necelá 2 % orné půdy a 12 % ploch trvalých kultur (zejména sadů)
- zapojení kraje do ekologického hospodaření zaostává za průměrem ČR (s výjimkou vinic, kterých je ale v kraji minimum)

Ukazatele	Celkem	Orná půda	TTP	TK	Vinice	Sady
Zemědělská půda - celkem (ČR)	3 554 307	2 496 671	1 004 231	41 206	15 332	20 531
z toho Královéhradecký kraj	235 940	164 610	68 331	2 242	2	2 241
podíl kraje celkem	6,6%	6,6%	6,8%	5,4%	0,0%	10,9%
Zemědělská půda - EZ (ČR)	540 993	90 530	443 985	6 265	957	5 297
z toho Královéhradecký kraj	24 863	2 962	21 635	265	2	263
podíl kraje v EZ	4,6%	3,3%	4,9%	4,2%	0,2%	5,0%
Podíl půdy v EZ (ČR)	15,2%	3,6%	44,2%	15,2%	6,2%	25,8%
Podíl půdy v EZ (Královéhradecký kraj)	10,5%	1,8%	31,7%	11,8%	79,0%	11,7%

Ekologické zemědělství v Královéhradeckém kraji - rostlinná výroba

rozloha ekologicky obhospodařované
orné půdy

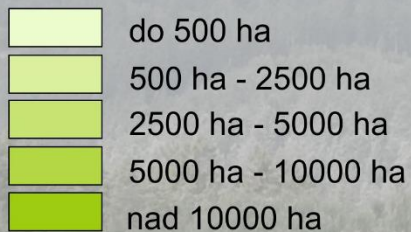
Chov hosp. zvířat v EZ - ČR x Královéhradecký kraj

- ČR: 18 % skotu (2 % dojnic), 43 % ovcí, 29 % koz a 26 % koní je chováno ekologicky
- **Královéhradecký kraj:** desetina skotu (minimum dojnic), téměř 40 % ovcí, 17 % koz a téměř 30 % koní
- dominuje chov masného skotu, ovcí a koní; významné je také zastoupení chovu prasat - podíl ekologicky chovaných zvířat je však u většiny kategorií pod celorepublikovým průměrem

Ukazatele	Skot	z toho dojnice	z toho KBTPM	Ovce	Kozy	Prasata	Drůbež	Koně
Počet zvířat celkem (ČR)	1 415 770	361 069	218 226	218 915	30 316	1 557 218	23 572 784	35 181
z toho Královéhradecký kraj	98 298	27 607	12 547	16 118	1 550	63 563	2 780 494	2 736
podíl kraje celkem	6,9%	7,6%	5,7%	7,4%	5,1%	4,1%	11,8%	7,8%
Počet zvířat v EZ (ČR)	261 900	7 125	120 193	94 089	8 857	2 867	49 675	9 116
z toho Královéhradecký kraj	11 574	82	5 295	6 194	255	252	3 240	799
podíl kraje v EZ	4,4%	1,2%	4,4%	6,6%	2,9%	8,8%	6,5%	8,8%
Podíl zvířat v EZ (ČR)	18,5%	2,0%	55,1%	43,0%	29,2%	0,2%	0,2%	25,9%
Podíl zvířat v EZ (Královéhradecký kraj)	11,8%	0,3%	42,2%	38,4%	16,5%	0,4%	0,1%	29,2%

Ekologické zemědělství v Královéhradeckém kraji - živočišná výroba

rozloha ekologicky obhospodařovaných
trvalých travních porostů

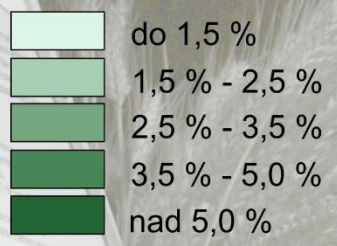
Počet BIO výrobců - ČR x Královéhradecký kraj

- ČR: registrováno 828 výrobců biopotravin, tj. 3% podíl z celkového počtu výrobců v ČR
- **Královéhradecký kraj:** registrováno 38 výrobců biopotravin, tj. 2,2% podíl z jejich celkovém počtu v kraji (*zastoupení je nižší než průměr ČR - třetí nejnižší podíl*)
- počet faremních zpracovatelů každoročně narůstá a jejich zastoupení na výrobcích je vyšší než republikový průměr

Ukazatele (2019)	Zemědělci	Výrobci potravin	z toho faremní výrobci
Počet - celkem (ČR)	48 472	28 024	x
z toho Královéhradecký kraj	3 079	1 728	x
podíl kraje celkem	6,4%	6,2%	x
Počet - EZ (ČR)	4 690	828	271
z toho Královéhradecký kraj	249	38	14
podíl kraje v EZ	5,3%	4,6%	5,2%
Podíl počtu v EZ (ČR)	9,7%	3,0%	x
Podíl počtu v EZ (Královéhradecký kraj)	8,1%	2,2%	x

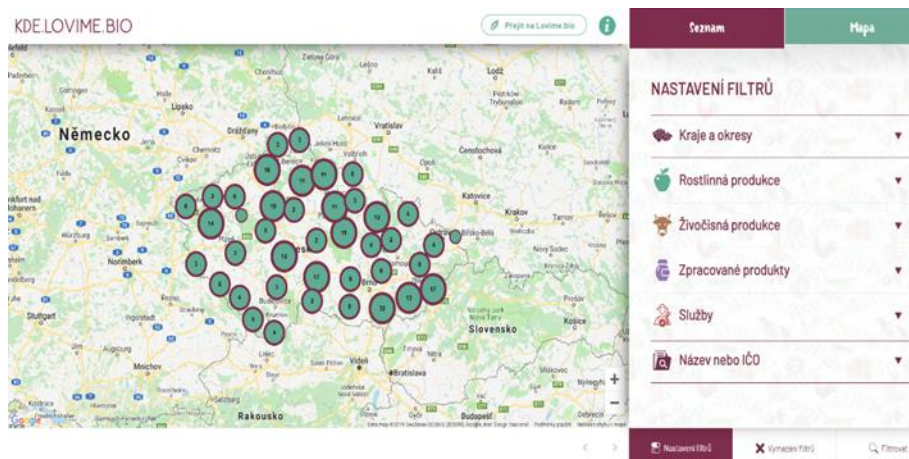
Ekologické zemědělství v Královéhradeckém kraji - výrobci biopotravin

podíl výrobců biopotravin na výrobcích potravin v okrese

Čuketky

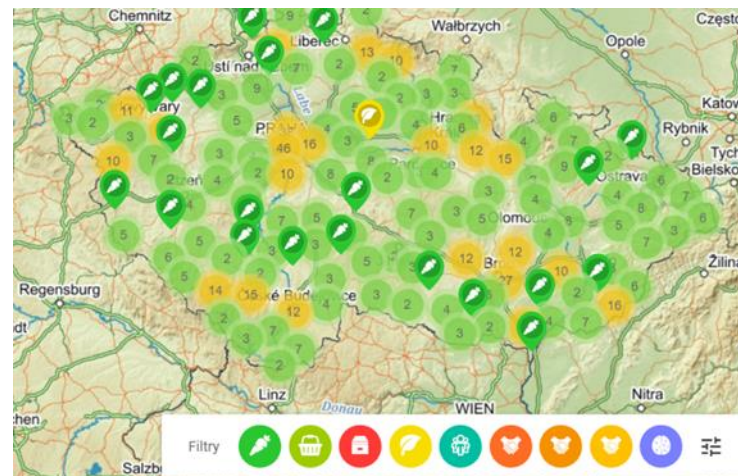
Tipy na mapy, kde najít farmy v regionu

kde.lovime.bio

Mapa českých biopotravín: zde najdete pouze certifikované farmáře a prodejny, které upřednostňují české zboží. Můžete filtrovat podle produktů nebo regionu.

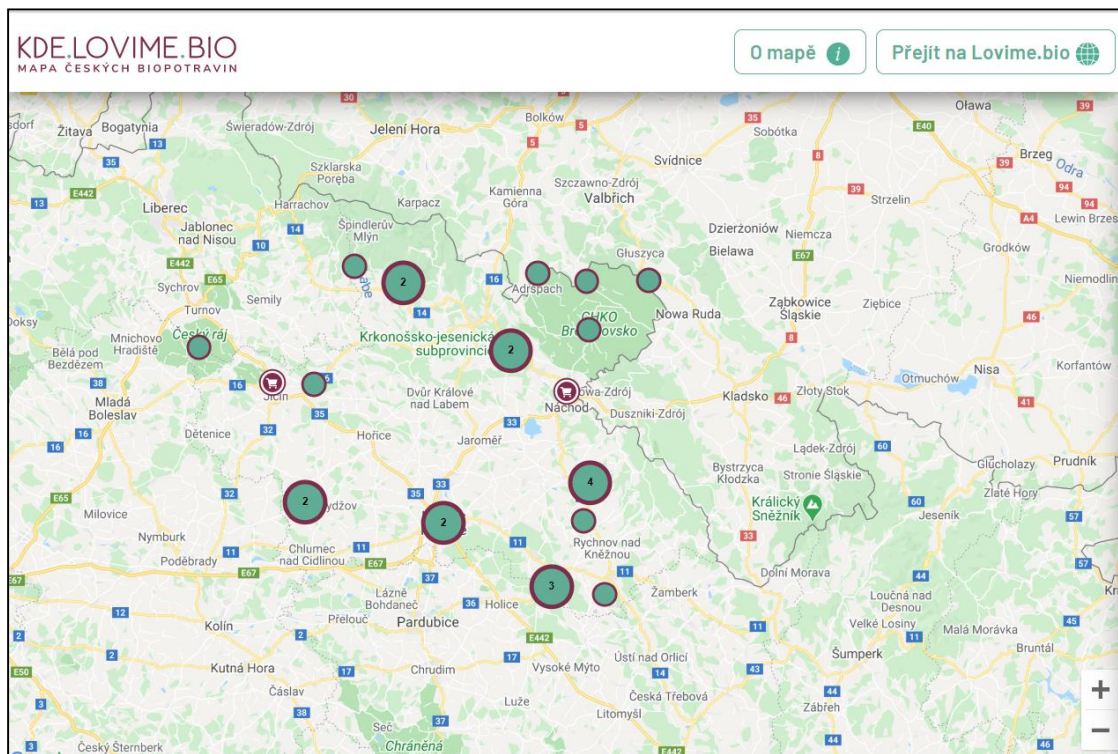
Mapa obsahuje také ekofarmy nabízející vzdělávací programy.

adresarfarmaru.cz

zde najdete kontakty a informace o rodinných a drobných farmách, fungujících i vznikajících skupinách komunitou podporovaného zemědělství, bedýnkách, apod.

Tipy na ekofarmy - Královéhradecký kraj a okolí (22 farem a biovýrobců)

Farmy, které nabízejí exkurze a/nebo edukativní programy:

- ekofarma Bošina
- farma Kout
- ovčí farma M&M (Menčíkovi)
- biofarma Pod Hájkem
- farma Košík
- Vinné sklepy Kutná Hora

Tipy na ekofarmy - Královéhradecký kraj

Krajský leták na

www.ctpez.cz/cz/clanky/informacni-letak-ez-v-kralovehradeckem-kraji

Královéhradecký kraj

S rozlohou 4 759 km² lze Královéhradecký kraj charakterizovat jako zemědělsko-průmyslový region s bohatým rozvíjeným cestovním ruchem. V zemědělství převažuje pěstování obilovin, řepky a kukuřice, významná je též produkce cukrovky, pěstování ovoce (zejména jablek, rybízu, třešní a vlní) a zeleniny. V živočišné výrobě převládá chov skotu a prasat.

Počet ekofarem v okresech

Plocha ekologicky obhospodařované půdy
do 1 000 ha
10 000 – 15 000 ha

Základní údaje o ekologickém zemědělství (EZ) v kraji

Plocha ekologicky obhospodařované půdy	23 262 ha
Podíl půdy v EZ na celkové výměře zemědělské půdy	9,8 %
Počet ekologických farem	238
Podíl ekofarem na celkovém počtu zemědělských podniků	7,9 %
Počet výrobců biopotravin	36
Podíl výrobců biopotravin na celkovém počtu výrobců potravin	2,4 %
Počet ekofarem s faremním zpracováním	15

Zdroj: ČSÚ (2017), Registr ekologických podnikatelů (údaje platné k 31. 12. 2017).

Ekologické zemědělství v Královéhradeckém kraji

Víte, že...

Více než 200 ekofarem hospodáří téměř na 10 % zemědělské půdy kraje. Převládá zde ekologické pastviny s chovem masného skotu, ovců a koní. Kraji má také významné zastoupení v ekologickém chovu prasat v ČR. Úspěšně se rozvíjí faremní zpracování masa a ovoce. Turistickému zájmu o region se přizpůsobují i místní ekofarmy, které nabízejí ubytování, stravování nebo výjizdy na koních.

Kvalitní maso z pastvin

Ekofarmy chovají masná plemena skotu, proto mohou nabídnout biohovězí nejvyšší kvality. Řada z nich má vybudovanou vlastní porážku nebo boudrarnu, lze využít i dovážku až do domu. V kraji je k dostání dokonce i biovepřové. Chcete-li ochutnat bio uzeniny, vydejte se pro ně na Náchodsko.

Ekofarma Bošina (Vernéřovice, Náchod)
www.masofarmy.cz, tel: 775 666 803
Farma u řeky Orlice s.r.o. (Lipa nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou)
www.farmaurorlice.cz, tel: 776 145 656
Ekofarma Arnstovice (Čistá v Krkonoších, Trutnov)
www.biomasticko.cz, tel: 730 511 115

Drůbež a vejce

Na některých ekofarmách si můžete objednat kuřecí, krůtí a dokonce králíčí maso, k dostání jsou i vejce.

Ekofarma Bošina (Vernéřovice, Náchod)
www.masofarmy.cz, tel: 775 666 803
Ekofarma Bostice (Borohrádek, Rychnov nad Kněžnou)
www.ekofarmabostice.webnode.cz, tel: 728 204 040

Mléko a mléčné výrobky kravské, kozi i ovčí

Čerstvé kravské a kozi mléko nakoupíte přímo ze dvora. Pokud chcete ochutnat méně tradiční ovčí mléko nebo sýry, zajďte do Šonova.

M&M Ovčí farma (Šonov, Náchod)
www.ovcifarmasonov.cz, tel: 724 905 285
Ekofarma Bostice (Borohrádek, Rychnov nad Kněžnou)
www.ekofarmabostice.webnode.cz, tel: 728 204 040
Petr Klír (Kounov, Rychnov nad Kněžnou)
petr.klir@stscali.cz, tel: 776 761 168
Jiří Horáček (Lhoty u Pottštiny, Rychnov nad Kněžnou)
horacek-lukan@seznam.cz, tel: 776 083 549

Zelenina, bylinky a obiloviny

V sezóně je na ekofarmách k dostání mrkev, cibule, dýně, brambory i bylinky, celoročně můžete nakupovat obiloviny. Máte-li zájem o pečivo z čerstvé namleté mouky, objednejte si ho na statku Tíla. Pokud chcete vyzkoušet biojedlý, navštivte oslavit Zahradu Černíkovice. Černíkovické beraní rohy získaly ocenění Česká biopotravina.

Zahradu Černíkovice (Černíkovice, Rychnov nad Kněžnou)
www.biozelena.cz, tel: 734 110 270
Biofarma Skřebeně s.r.o. (Stará Skřebeně, Hradec Králové)
www.biofarmaskrenec.cz, tel: 730 575 921
Královská biozelena (Nový Bydžov, Hradec Králové)
www.kralovskobiozelena.cz, tel: 776 397 086
Ekofarma Jaroslav Nestík (Dobrůška, Rychnov nad Kněžnou)
www.biodur.cz, tel: 603 904 241
Statek Tíla s.r.o. (Radešov, Náchod)
www.statektila.cz, tel: 606 614 357
Farma KOUT, v.o.s. (Černý Důl, Trutnov)
farma.kout@post.cz, tel: 777 934 738

Ovoce tradiční i neobvyklé

Z místních sadů, neobtěžovaných syntetickými postřiky, se sklízí jablka, hrášky, švestky, ale také aronie či muchovník. V biookrajích tu najdete čerstvé i sušené ovoce, mošty i džemy bez průmyslově vyráběného pektinu.

Statek Tíla s.r.o. (Police nad Metují, Náchod)
www.statektila.cz, tel: 606 614 357
Ekofarma Bělý mrak (Borohrádek, Rychnov nad Kněžnou)
www.bilymrak.cz, tel: 603 967 880
Ekofarma Bormato (Úpice, Trutnov)
www.bormato.cz, tel: 731 172 960
Ekofarma Rysřova Lhota (Libošovice, Jičín)
www.ekofarma-rystovalhota.wz.cz, tel: 774 661 133

Agroturistika

V turistických oblastech Krkonoš, Broumovska či Orlických hor se v posledních letech úspěšně rozvíjí agroturistika. Mezi lákadla patří možnost práce na farmě, výjizdy na koních, ochutnávky domácí kuchyně, rybaření, cyklovýlety, pohoda a klid.

Ekofarma Rysřova Lhota (Libošovice, Jičín)
www.ekofarma-rystovalhota.wz.cz, tel: 774 661 133
Ekofarma Bělý mrak (Borohrádek, Rychnov nad Kněžnou)
www.bilymrak.cz, tel: 603 967 880
Václav Šimák (Ohnišov, Rychnov nad Kněžnou)
www.ekoherba.cz, tel: 602 116 228
Farma Kněžnice (Kněžnice, Trutnov)
www.farmaknezice.cz, tel: 603 574 150
ORLICKO a.s. (Nebeská Rybná, Rychnov nad Kněžnou)
www.penzionorlicko.cz, tel: 777 203 445
Penzion Tuček (Horní Adršpach, Náchod)
www.penziontucek.cz, tel: 722 749 590

Výrobci biopotravin v kraji

Bázalka s.r.o. (Hradec Králové)
Čerstvé biopéčivo, prodejny zdravé výživy a jídelna
www.bazalka.cz
SUNFOOD s.r.o. (Dobrůška, Rychnov nad Kněžnou)
Chlazené výrobky
www.sunfood.cz
Living spoon s.r.o. - Živá lžička (Trutnov)
Mozová bezmasá jídla
www.livingspoon.cz

Kde získat více informací

Registr ekologických podnikatelů
Ministerstvo zemědělství ČR
www.eogic.cz/rep
Mapa členů Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO
www.pro-bio.cz
Adresář farmářů Hnutí Duha
www.adresarfarmaru.cz
PRO-BIO LIGA
www.kveme.bio

Vydala ČTPEZ za finanční podpory MZe ČR (2018).

Kontakt:

Ing. Andrea Hrabalová

konzultant pro statistiky a data o EZ
Bioinstitut, o.p.s.

E-mail: andrea@lovime.bio

Mobil: +420 737 852 515

